

OVER ENKELE OUDE MEESTERS OP DE LONDENSCHЕ TENTOONSTELLING VAN HOLLANDSCHE KUNST,

EEN LEEKEN-INDRUK,

□ □ □ DOOR A. STHEEMAN □ □ □

IN 1921 hield Nederland een tentoonstelling van Oude en Moderne Kunst te Parijs; in 1923 haastte daarop België zich (niet zonder politieke overweging, naar men zegt) in dezelfde stad een zelfde soort tentoonstelling te houden. In 1927 hield België met overweldigend succes wederom een dergelijke, doch veel uitgebreidere tentoonstelling te Londen; in 1929 volgde Nederland het uitdagende voorbeeld met nog grooter succes.

Het is — waar het zwaartepunt der Belgische tentoonstelling lag bij de Primitieven en bij de pompeuze portretten van Rubens en Van Dijck, en dat der Nederlandsche geheel bij de midden-17de-eeuwers — moeilijk vast te stellen, of aan het groote verschil in aantal bezoekers evenredig is geweest een verschil in belangrijkheid. Was het al heel gemakkelijk de Moderne Belgische afdeeling te overtroeven, die slechts drie belangrijke doeken bevatte (*l'Apothéose de la Reine*, van Wiertz; *le Sphinx parisien*, van Stevens en de *Zieke Vrouw*, van Rik Wouters), het leek een overmoedig ondernemen, voor den dag te willen komen met eenige zalen vol Primitieven. De uitslag heeft de overmoedigen in het gelijk gesteld. Wel hadden onze Primitieven bij lange na niet de belangrijkheid der Vlaamsche Primitieven, de totaal-indruk is volkomen gered door de prachtige kleuren, nu eenmaal allen Primitieven eigen. Decoratief brachten ze het er uitstekend af.

Geertgen tot St. Jans en Mostaert zijn een paar zulke decoratieven.

Geertgen is banaal. Zijn koppen zeggen het voldoende, zoo men het niet reeds uit de geheele voorstelling proeft. Of de menschen wanhopig, of smartelijk, verwezen of huilerig doen, ze hebben allen hetzelfde gezicht, dezelfde uitdrukking. De ééne zou zijn kop aan den ander kunnen leenen. En Geertgen's lijnen zijn slap; de plastic mist daardoor karakter, dus waarde.

Mostaert is onbeduidend. Een peuteraar op onderdeelen, waardoor het geheel rommelig, onsamenhangend wordt.

Dan is de Meester van de *Virgo inter Virgines* (die Geertgen's kleuren heeft en dus van dezelfde school moet zijn) een kunstenaar van pittiger gehalte. Hij heeft, vooral in de *Maria-Boodschap* (in de von *Auspitz-*